

Web Teknolojileri

Ders 6

CSS (1/2)

Dr. Öğretim Üyesi Gülüzar ÇİT
Dr. Öğretim Üyesi Hüseyin ESKİ
Öğr. Gör. Dr. Can YÜZKOLLAR

Konu & İçerik

+ CSS – Cascading Style Sheets

- + CSS Nedir?

- + Stil Şablonları

- + Stil Tanımlama

- + Stil Hiyerarşisi

- + SPAN Etiketi

- + DIV Etiketi

- + Örnekler

CSS Nedir?

- + Cascading Style Sheets / Basamaklı Stil Şablonları(Sayfaları)
- + Web sayfalarındaki HTML etiketlerinin web sayfalarının sadece içeriğini tanımlamak için oluşturulmuş bir işaretleme dili olduğundan yola çıkarak görsellik adına bu kısıtlı imkanları daha da geliştirmek, sayfa tasarımlarını daha etkili hale getirmek ve kolay tasarlanabilir, esnek yapmak amacıyla W3C (World Wide Web Consortium) tarafından geliştirilmiştir.
- + HTML elemanlarının ekranda **nasıl** görüneceğini tanımlamak için kullanılırlar
- + Pek çok web sayfasının düzenini aynı anda kontrol edebilir.
- + Farklı cihazlar ve ekran boyutları için web sayfanızın ekranının tasarım, anahat ve versiyonlarını içeren stilleri tanımlar

Stil Şablonları

- ✚ Stil şablonları tek bir etiket üzerinde tanımlanabileceği gibi, tüm sayfada geçerli olacak şekilde de tasarlanabilir veya stil dosyaları ile istenilen sayfada stil şablonları kullanılabilir.
- ✚ Stil şablonları tanımlandıkları yere göre üç farklı şekilde kullanılabilirler.
 - ✚ Yerel Stil tanımlamaları (Satır İçi Stiller)
 - ✚ Global Stil tanımlamaları (Gömülü Stiller)
 - ✚ Bağlantılı Stil tanımlamaları (Harici Stil Dosyaları)

Yerel Stil Tanımlamaları

+ Yerel Stil tanımlamaları (Satır İçi Stiller)

- + Sayfa içerisindeki etiket içerisinde **style** özelliği kullanılarak tanımlanırlar.
- + Bu stil tanımları sadece tanımlandığı yerde geçerlidir.

`<p>Stilsiz paragraf</p>`

`<p style="font-size:18pt; color:#C4A9A9">Stil verilmiş paragraf</p>`

Stilsiz paragraf

Stil verilmiş paragraf

Global Stil Tanımlamaları

+ Global Stil tanımlamaları (Gömülü Stiller)

- + Sayfa içerisinde geçerli olacak stil tanımlamaları için kullanılır.
- + Sayfanın **head** kısmında **<style>** ile **</style>** etiketleri arasında tanımlanır.
- + Etiketlere tanımlanan stiller sayfa içerisinde kullanılan aynı etiketlerin tümüne aynı şekilde etki ederler.

Global Stil Tanımlamaları...

```
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>Örnekler</title>
<style type="text/css">
p{
    font-size:18pt;
    color:#C4A9A9
}
</style>
</head>
<body>
<p>Stil etki eden ilk paragraf</p>
stil etki etmeyen metin
<p>Stil etki eden ikinci paragraf</p>
</body>
</html>
```

Stil etki eden ilk paragraf

stil etki etmeyen metin

Stil etki eden ikinci paragraf

Bağlantılı Stil tanımlamaları

+Bağlantılı Stil Tanımlamaları (Harici Stil Dosyaları)

- + Sayfa içerisinde geçerli olacak stil tanımlamaları **.css** uzantılı dosyalara kaydedilerek sayfanın **head** kısmında **<link>** etiketi içerisinde çağrılır.
- + Tanımlanan **css** dosyaları web sitesi içerisinde istenilen web sayfalarında kullanılabilir.
- + Link etiketinin kullanımı:

<link rel="stylesheet" type="text/css" href="dosya_adi.css">

Bağlantılı Stil Tanımlamaları...

```
li{
  font-size:18pt;
  color:#4F3977;
}

<html>
  <head>
    <meta charset="utf-8">
    <title>Örnekler</title>
    <link rel="stylesheet" type="text/css" href="sitilimiz.css">
  </head>
  <body>
    <ol>Stiller
      <li>Yerel</li>
      <li>Global</li>
      <li>Bağlantılı</li>
    </ol>
  </body>
</html>
```

Stiller

1. Yerel
2. Global
3. Bağlantılı

Stil Tanımlama

- ✚ Stil tanımlaması, bir seçici ve bir tanımlama bloğu kullanılarak yapılır.
- ✚ Seçici, biçimlendirmek istediğiniz HTML elemanına işaret eder.
- ✚ Tanımlama bloğu süslü parantezler ("{" ve "}") içerisinde yer alır.
- ✚ "{" sembolünden sonra seçici üzerine etki edecek stilin özelliği ":" sembolünden sonra değeri belirlenir.
- ✚ Birden fazla özellik kullanılacağı zaman ";" kullanılır.

```
seçici{  
  özellik1:deger1;  
  özellik2:deger2;  
  ....  
}
```

```
p{  
  font-size:18pt;  
  color:#C4A9A9;  
  text-align: center;  
  color: red;  
}
```

Stil Tanımlama...

- ✚ Seçici, biçimlendirmek istediğiniz HTML elemanına işaret eder.
- ✚ Seçiciler, ilgili HTML elemanlarını isimlerine, kimliklerine (id), sınıflarına, özelliklerine, vs. bakarak bulmak için kullanılırlar
- ✚ Eleman Seçicisi Kullanarak Stil Tanımlama
 - ✚ Stili tanımlanacak olan HTML elemanının ismi kullanılır

```
p{  
  font-size:18pt;  
  color:#C4A9A9;  
  text-align: center;  
  color: red;  
}
```

Stil Tanımlama...

+ ID Seçicisi Kullanarak Stil Tanımlama

- + Sayfa içerisindeki bir öğeye ID özelliğini kullanarak stil tanımlamak için seçici isminden önce "#" sembolü kullanılır.

<p>stilden etkilenmeyen metin</p>

<p id="idili">stilden etkilenen metin</p>

```
#idili{  
font-size:18pt;  
color:#48098C;  
}
```

stilden etkilenmeyen metin

stilden etkilenen metin

CLASS Stil Tanımlama

- ✚ Sayfa içerisindeki bir öğeye CLASS özelliğini kullanarak stil tanımlamak için seçici isminden önce "." sembolü kullanılır.

<p>stilden etkilenmeyen metin</p>

<p class="sinifli">stilden etkilenen metin</p>

.sinifli

```
{  
font-size:8pt;  
color:#06641D;  
}
```

stilden etkilenmeyen metin

stilden etkilenen metin

Stil Hiyerarşisi

- ✚ Stil tanımlamaları yapılırken bir öğeyi etkileyen birden fazla stil tanımlaması olabilir.
- ✚ Bir öğe içerisinde önce öğe içerisinde tanımlanmış stil özellikleri geçerli olacaktır. Eğer öğe içerisinde stil tanımlaması bulunmuyorsa öğenin içerisinde bulunduğu bölümün stil tanımlaması varsa bu stil özellikleri geçerli olacaktır.

Stil Hiyerarşisi

```
<ol id="idili">Stiller
```

```
<li class="sinifli">Yerel</li>
```

```
<li>Global</li>
```

```
<li>Bağlantılı</li>
```

```
</ol>
```

Stiller

1. Yerel

2. Global

3. Bağlantılı

Sık Kullanılan Stil Özellikleri

✚ Arka Plan Stil Özellikleri

- ✚ Stil tanımlanacak etiketlerin arka plan özellikleri belirlemek amacıyla kullanılırlar.

background-color: arka plan rengini belirlemek amacıyla kullanılır.

background-image: arka planda bulunması istenen resmin belirlenmesi için kullanılır.

Sık Kullanılan Stil Özellikleri

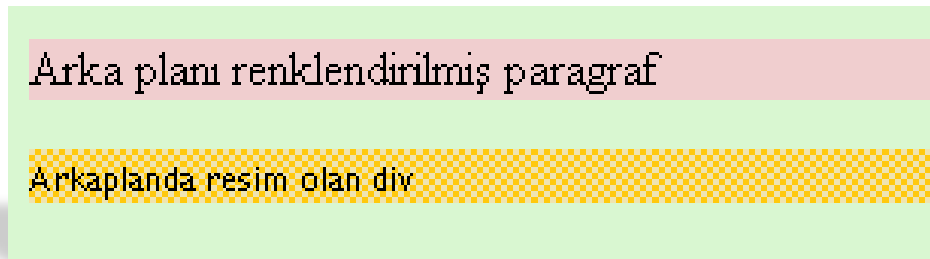
Arka Plan Stil Özellikleri:

```
body {background-color:#D9F7D1; }  
.arkaplan { background-color:#F0CECF; }  
.resimArkaplan {background-image:url(arkaplan.png); }
```

```
<body>
```

```
<p class="arkaplan">Arka planı renklendirilmiş paragraf</p>
```

```
<div class="resimArkaplan">Arkaplanda resim olan div</div>
```


Sık Kullanılan Stil Özellikleri

+ Font Stil Özellikleri

- + Sayfada yer alacak olan yazıların font ayarlarını gerçekleştirmek amacıyla kullanılan stil özellikleridir.

font-family: Yazı fontunun tipini belirlemek amacıyla kullanılır. (Arial, Verdana gibi)

font-size: Yazı fontunun büyüklüğünü belirler. (px ile piksel, pt ile punto olarak büyüklük belirlenebilir.)

color: Yazı rengini belirlemek için kullanılır.

Sık Kullanılan Stil Özellikleri

Font Stil Özellikleri:

```
body { background-color:#D9F7D1;
        font-family:Cambria;
        font-size:14px;
        color:#48098C; }
.arkaplan { background-color:#F0CECF;
            font-family:Cambria;
            font-size:12px;
            color:#790AF3; }
.resimArkaplan { background-
image:url(arkaplan.png);
                font-family:Cambria;
                font-size:10px;
                color:#600305; }
```

```
<body>
İçerik yazısı
<p class="arkaplan">Arka planı renklendirilmiş
paragraf</p>
<div class="resimArkaplan">Arkaplanda resim
olan div</div>
```

İçerik yazısı

Arka planı renklendirilmiş paragraf

Arkaplanda resim olan div

Sık Kullanılan Stil Özellikleri

+Metin konumlandırma

+**text-align**: Metinlerin bulundukları etiket içerisinde konumunu belirlemek amacıyla kullanılan özelliktir.

left: Yazının sola hizalanmasını sağlar.

center : Yazının ortaya hizalanmasını sağlar.

right : Yazının sağa hizalanmasını sağlar.

justify: Yazının iki yana hizalanmasını sağlar.

Sık Kullanılan Stil Özellikleri

Font Stil Özellikleri:

```
body { .... text-align:left;}  
.arkaplan { ..... text-align:center;}  
.resimArkaplan { ..... text-align:right; }
```

```
<body>  
İçerik yazısı  
<p class="arkaplan">Arka planı renklendirilmiş  
paragraf</p>  
<div class="resimArkaplan">Arkaplanda resim  
olan div</div>
```

İçerik yazısı

Arka planı renklendirilmiş paragraf

Arkaplanda resim olan div

Sık Kullanılan Stil Özellikleri

+ Yükseklik ve Genişlik belirleme

+ width: etiketin genişlik değerini belirlemek için kullanılır.

height: etiketin yükseklik değerini belirlemek için kullanılır.

+ İçerisinde bulunan değere göre yüzdelik olarak belirlenebilir.
(50%, 20% gibi)

+ Piksel değeri olarak belirlenebilir. (20, 50 gibi)

Sık Kullanılan Stil Özellikleri

Font Stil Özellikleri:

```
body { .... text-align:left;}
```

```
.arkaplan { ..... text-align:center;  
width:20%;  
height:50px;}
```

```
.resimArkaplan { ..... text-align:right;  
width:15%;  
height:40px;}
```

```
<body>
```

İçerik yazısı

```
<p class="arkaplan">Arka planı renklendirilmiş  
paragraf</p>
```

```
<div class="resimArkaplan">Arkaplanda resim  
olan div</div>
```

İçerik yazısı

Arka planı renklendirilmiş paragraf

Arkaplanda resim olan div

SPAN Etiketi

- + Web sayfalarını düzenlemek amacıyla kullanılan öğelerden biri de **span** elemanıdır.
- + **span** etiketi kullanılarak web sayfasının belirli parçalara bölünmesi ve bu parçaların içerisine içeriklerin eklenerek gösterilmesi sağlanır.
- + **span** etiketi satır içi temelli bir elemandır. İçerisine eklenen değerlerin büyüklüğü kadar genişliğe sahip olabilir.
- + **span** etiketleri art arda eklendiğinde yan yana gösterilirler.
- + **span** etiketleri stiller kullanarak düzenlenebilir.

SPAN Etiketi...

Programlamaya Giriş

Veri Yapıları

Web Teknolojileri

Veritabanı Yönetim Sistemleri

```
span{  
    background-color:#4F3977;  
    color:#ECDEDE;  
    font-family:"Gill Sans", Helvetica, Arial, sans-serif;  
    font-size:12px;  
}
```

Programlamaya Giriş Veri Yapıları Web Teknolojileri Veritabanı Yönetim Sistemleri

DIV Etiketi

- ✚ Web sayfalarını düzenlemek amacıyla kullanılan öğelerden biri de **div** etiketidir.
- ✚ **div** etiketi kullanılarak web sayfasının belirli parçalara bölünmesi ve bu parçaların içerisine içeriklerin eklenerek gösterilmesi sağlanır.
- ✚ **div** etiketi blok temelli bir elemandır. İçerisine eklenen değerleri bir blok içerisinde gösterir.
- ✚ **div** etiketlerini yan yana gösterebilmek için **float** elemanı kullanmak gerekmektedir.
- ✚ **div** elemanları stiller kullanarak düzenlenebilir.

DIV Etiketi...

<div>Programlamaya Giriş</div>

<div>Veri Yapıları</div>

<div>Web Teknolojileri</div>

<div>Veritabanı Yönetim Sistemleri</div>

Programlamaya Giriş

Veri Yapıları

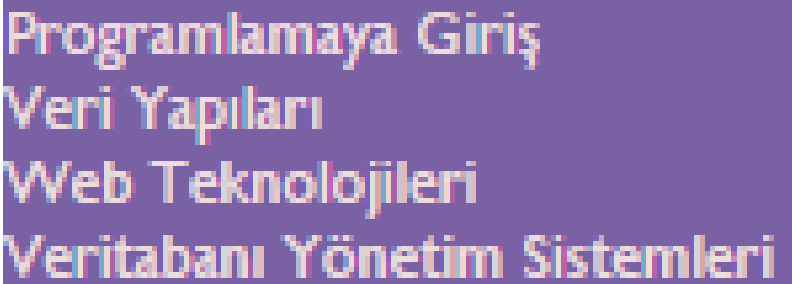
Web Teknolojileri

Veritabanı Yönetim Sistemleri

DIV Etiketi...

```
<div>Programlamaya Giriş</div>  
<div>Veri Yapıları</div>  
<div>Web Teknolojileri</div>  
<div>Veritabanı Yönetim Sistemleri</div>
```

```
div{  
    background-color:#7961A4;  
    color:#ECDEDE;  
    font-family:"Gill Sans", "Gill Sans MT", Helvetica, Arial, sans-serif;  
    font-size:12px;  
}
```


Programlamaya Giriş
Veri Yapıları
Web Teknolojileri
Veritabanı Yönetim Sistemleri

DIV Etiketi...

```
<div class="t">Programlamaya Giriş</div>  
<div class="c">Veri Yapıları</div>  
<div class="t">Web Teknolojileri</div>  
<div class="c">Veritabanı Yönetim Sistemleri</div>
```

```
div{  
    font-family:"Gill Sans", Helvetica, Arial, sans-serif;  
    font-size:12px;  
}  
div.t{  
    background-color:#4F3977;  
    color:#ECDEDE;  
}  
div.c{  
    background-color:#C4A9A9;  
    color:#410506;  
}
```


DIV Etiketi ile Yerleşim

Web sayfamızda art arda div etiketleri kullanıldığında alt alta gösterilecektir.

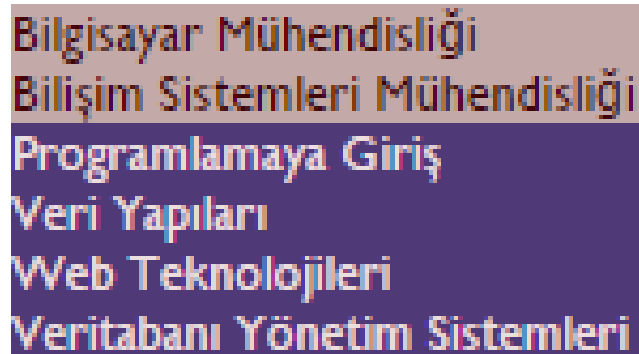
```
.bolumler{  
font-family:"Gill Sans", Helvetica,  
Arial, sans-serif;  
font-size:12px;  
background-color:#C4A9A9;  
color:#410506;  
width:15%;  
}
```

```
.dersler{  
font-family:"Gill Sans", Helvetica,  
Arial, sans-serif;  
font-size:10px;  
background-color:#4F3977;  
color:#ECDEDE;  
width:20%;  
}
```

DIV Etiketi ile Yerleşim...

```
<div class="bolumler">  
  <div>Bilgisayar Mühendisliği</div>  
  <div>Bilişim Sistemleri Mühendisliği</div>  
</div>
```

```
<div class="dersler">  
  <div>Programlamaya Giriş</div>  
  <div>Veri Yapıları</div>  
  <div>Web Teknolojileri</div>  
  <div>Veritabanı Yönetim Sistemleri</div>  
</div>
```


Bilgisayar Mühendisliği
Bilişim Sistemleri Mühendisliği
Programlamaya Giriş
Veri Yapıları
Web Teknolojileri
Veritabanı Yönetim Sistemleri

DIV Etiketi ile Yerleşim...

- Web sayfamızda art arda div etiketleri kullanıldığında eğer yan yana gösterilmek isteniyorsa **float** özelliği left (solda) veya right (sağda) seçilir.
- float** özelliğinin sıfırlanması için **clear** özelliği left veya right seçilir. Her ikisinin sıfırlanması için bu özellik both olarak seçilir.

DIV Etiketi ile Yerleşim...

```
.bolumler{  
font-family:"Gill Sans", Helvetica, Arial, sans-serif;  
font-size:12px;  
background-color:#C4A9A9;  
color:#410506;  
width:15%;  
float:left;  
}  
.dersler{  
font-family:"Gill Sans", Helvetica, Arial, sans-serif;  
font-size:10px;  
background-color:#4F3977;  
color:#ECDEDE;  
width:20%;  
float:left;  
}
```

DIV Etiketi ile Yerleşim...

```
<div class="bolumler">  
  <div>Bilgisayar Mühendisliği</div>  
  <div>Bilişim Sistemleri Mühendisliği</div>  
</div>  
<div class="dersler">  
  <div>Programlamaya Giriş</div>  
  <div>Veri Yapıları</div>  
  <div>Web Teknolojileri</div>  
  <div>Veritabanı Yönetim Sistemleri</div>  
</div>
```

Bilgisayar Mühendisliği

Bilişim Sistemleri Mühendisliği

Programlamaya Giriş

Veri Yapıları

Web Teknolojileri

Veritabanı Yönetim Sistemleri

DIV Etiketi ile Yerleşim...

```
.bolumleri{
    font-family:"Gill Sans", Helvetica, Arial, sans-serif;
    font-size:12px;
    background-color:#C4A9A9;
    color:#410506;
    width:40%;
    float:left;
}

.dersleri{
    font-family:"Gill Sans", Helvetica, Arial, sans-serif;
    font-size:10px;
    background-color:#4F3977;
    color:#ECDEDE;
    width:60%;
    float:left;
}
```

DIV Etiketi ile Yerleşim...

```
.universite{
    font-family:"Gill Sans", Helvetica, Arial, sans-serif;
    font-size:14px;
    background-color:#7961A4;
    color:#410506;
    width:100%;
    text-align:center;
}
.bolum{
    font-family:"Gill Sans", Helvetica, Arial, sans-serif;
    font-size:14px;
    background-color:#D2EBE7;
    color:#410506;
    width:100%;
    text-align:center;
}
.sifirla{
    clear:both;
}
```

DIV Etiketi ile Yerleşim...

```
<div class="universite">Sakarya Üniversitesi</div>
<div class="bolumleri">
  <div>Bilgisayar Mühendisliği</div>
  <div>Bilişim Sistemleri Mühendisliği</div>
</div>
<div class="dersleri">
  <div>Programlamaya Giriş</div>
  <div>Veri Yapıları</div>
  <div>Web Teknolojileri</div>
  <div>Veritabanı Yönetim Sistemleri</div>
</div>
<div class="sifirla"></div>
<div class="bolum">Bilgisayar ve Bilişim Bilimleri Fakültesi</div>
```


ÖRNEK

[FİLM DÜNYASI]

[VİZYONDAKİ FİMLER]

[YAKINDA]...

[EN ÇOK BEKLENENLER]...

[SON YORUMLAR]...

Copyright @Ümit KOCABIÇAK

ÖRNEK...

```
<div class="ust">[FİLM DÜNYASI]</div>
<div class="bosluk">&nbsp;</div>
<div class="ortaust">[VİZYONDAKİ FİLMLER]</div>
<div class="bosluk">&nbsp;</div>
<div class="ortaalt">
  <div class="ortaaltsol">[YAKINDA]...</div>
  <div class="ortabosluk"></div>
  <div class="ortaaltorta">[EN ÇOK BEKLENENLER]...</div>
  <div class="ortabosluk"></div>
  <div class="ortaaltsag">[SON YORUMLAR]...</div>
</div>
<div class="sifirla"></div>
<div class="bosluk"></div>
<div class="alt">Copyright @Ümit KOCABIÇAK</div><div class="alt"></div>
```

ÖRNEK...

```
.ust{
    background-color:#ffcccc;
    color:#660066;
    height:80px;
    padding:5px;
}

.ortaust{
    background-color:#eeeeee;
    color:#660066;
    height:180px;
    padding:5px;
    text-align:center;
}

.ortaaltsag{
    background-color:#ffcc99;
    color:#660066;
    width:30%;
    height:180px;
    padding:1%;
    float:left;
}

.ortaaltorta{
    background-color:#c6aad8;
    color:#660066;
    width:30%;
    height:180px;
    padding:1%;
    float:left;
}
```


ÖRNEK...

```
.ortaaltsol
{
    background-color:#b3d9ff;
    color:#660066;
    width:30%;
    height:180px;
    padding:1%;
    float:left;
}

.ortabosluk
{
    width:2%;
    height:200px;
    float:left;
}

}

.alt{
    background-color:#ffcccc;
    color:#660066;
    padding:5px;
    height:50px;
}

.bosluk{
    width:100%;
    height:10px;
}

.sifirila{clear:both;}
```

ÖRNEK

[Üye Ol](#) | [Üye Girişi](#) | [English](#)

[FİLM DÜNYASI]

[Vizyondakiler](#) || [Yakında](#) || [Salonlar](#) || [Filmler](#) || [İletişim](#) |

ÖRNEK...

```
<div class="altmenu">
  <table>
    <tr>
      <td class="menu">Vizyondakiler</td>
      <td class="menu">Yakında</td>
      <td class="menu">Salonlar</td>
      <td class="menu">Filmler</td>
      <td class="menu">İletişim</td>
    </tr>
  </table>
</div>
</div>
<div class="sifirla"></div>
<div class="bosluk">&nbsp;</div>
</div>

</div>
```

ÖRNEK...

```
.ust{
    background-color:#ffcccc;
    color:#660066;
    height:80px;
    padding:5px;
}

.ustara
{
    background-color:#ffcccc;
    color:#660066;
    width:70%;
    padding:1%;
    float:left;
}

.ustbosluk
{
    width:2%;
    float:left;
}

.ustsol
{
    font-size: 11px;
    background-color:#ffcccc;
    color:#660066;
    padding:1%;
    float:right;
}
```

ÖRNEK...

.ortaaltsol

```
{  
    background-color:#b3d9ff;  
    color:#660066;  
    padding:1%;  
    float:left;  
}
```

.ustalt

```
{  
    background-color:#ffcccc;  
    color:#660066;  
    padding:2px;  
    float:left;  
    width:60%;  
}
```

.altmenu

```
{  
    background-color:#ff80aa;  
    color:#660066;  
    padding:5px;  
    float:left;  
}
```

.menu {

```
    width: 80px;  
    text-align: center;  
    border-right: 1px solid #660066;  
    border-left: 1px solid #660066;  
}
```

ÖRNEK...

```
.sifirla{clear:both;}
```

```
.bosluk{  
    width:100%;  
    height:10px;  
}
```

```
input  
{  
    width:300px;  
}
```